AL AMANA COLLEGE

mavo | havo | vwo

Omgangsprotocol (anti-pestprotocol)

Schooljaar 2024-2025

Inhoud

1. Inleiding……..3
2. Definitie van pesten……..3
3. Preventieve maatregelen, interventies en nazorg…….. 4
4. Stappenplan anti-pesten……..5
5. Veiligheidsmaatregelen en interventies…….5
6. Informeren ouders…….5
7. Ondersteuningsteam inschakelen……..5
8. Professionele hulp inschakelen……..6

Bijlage: adviezen aan ouders……...7

Inleiding
Dit omgangsprotocol (anti-pestprotocol) heeft als doel dat:

“ Alle kinderen zich in hun schoolperiode veilig moeten kunnen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.”

Binnen het Al Amana College nemen wij stelling tegen pesten. Door middel van dit omgangsprotocol streven we ernaar om een veilige en respectvolle omgeving te creëren waar iedere leerling zich optimaal kan ontwikkelen. Hierin is vastgelegd dat we pestgedrag op school niet accepteren en volgens een vooraf bepaalde handelwijze het pestgedrag aanpakken. Allereerst werken we preventief aan het voorkomen van pesten door het scheppen van een goed pedagogisch klimaat in de schoolomgeving. Schoolbreed hanteren we Positive Behavior Support (SWPBS). Deze gedragsregels zijn schoolbreed en in de klassen zichtbaar. Tijdens de mentoruren, burgerschap en in de wekelijkse godsdienstlessen wordt aandacht besteed aan de omgang met elkaar. Zo ondersteunen wij onze leerlingen in het inzicht krijgen in het ontstaan, voorkomen en oplossen van conflicten. Ouders worden betrokken als educatief partner van de school in preventief handelen. We streven naar een goed pedagogisch klimaat, waar kinderen zich veilig en geborgen voelen. Er zijn duidelijke omgangsregels en afspraken.

1. *Definitie van pesten*

Pesten kent duidelijke andere kenmerken dan plagen. Terwijl plagen vaak onschuldig, tijdelijk en tussen 'gelijken' gebeurt, is pesten berekenend, bewust kwetsend, duurzaam en gebeurt het in een ongelijke strijd tussen de pestkop en het slachtoffer. Van pesten is er sprake als ‘iemand herhaaldelijk en langdurig wordt blootgesteld aan negatieve handelingen door één of meer personen’. De negatieve handelingen zijn structureel tegen dezelfde persoon gericht en er is sprake van machtsongelijkheid.

Pesten verschilt daarmee duidelijk van plagen en ruzie. Bij plagen is het gedrag niet structureel tegen dezelfde leerling gericht en is geen duidelijke machtsongelijkheid aanwezig. Leerlingen sluiten elkaar niet buiten en het is vaak de bedoeling om elkaar aan het lachen te maken. Bij ruzie hebben leerlingen een conflict met elkaar. Ze wisselen over en weer argumenten uit op een emotioneel (boze) manier. Beide leerlingen voelen zich sterk genoeg om de confrontatie aan te gaan waardoor er geen machtsongelijkheid is. Een ruzie leggen leerlingen meestal weer bij.

Online pesten
Veel pestgedrag tussen leerlingen speelt zich online af op sociale media en internet. Bij online pesten oftewel cyberpesten gaat het om onder meer buitensluiten op sociale media, bedreigen, afpersen, nep-accounts maken, het verspreiden van ongewenst beeldmateriaal en shame-sexting. Bij online pesten zijn de effecten merkbaar tot in het klaslokaal ook al speelt het pesten zich buiten school af.

2. *Preventieve maatregelen, interventies en nazorg*

Preventieve maatregelen

- Pedagogisch klimaat: Het creëren van een veilige en prettige werksfeer. Opleiding en professionalisering van personeel op het gebied van pestpreventie en interventie
- Educatie: In de mentorlessen, het burgerschapsonderwijs en de godsdienstlessen wordt actief ingezet om sociale vaardigheden te bevorderen.
- SWPBS strategieën: Implementatie van SWPBS door het opstellen van duidelijke gedragsverwachtingen, het systematisch belonen van positief gedrag en het gebruiken van data voor continue verbetering.

Interventie:

- Signalering: Het tijdig herkennen van pestgedrag door docenten, leerlingen en ouders.
- Directe aanpak: Het direct aanpakken van pestgedrag door middel van gesprekken en passende maatregelen.
- SWPBS ondersteuning: Gebruik van SWPBS om interventies te structureren, zoals het opzetten van gedragsinterventieplannen en het inzetten van teamgebaseerde probleemoplossing. Belangrijk om hierbij niet alleen de dader en het slachtoffer te ondersteunen, maar juist ook de zwijgende middengroep, eventuele meelopers, ouders en de docent.

Nazorg:

- Ondersteuning van slachtoffers: Het bieden van emotionele steun en eventuele professionele hulp aan gepeste leerlingen.
- Begeleiding van pesters: Het begeleiden van pesters naar gedragsverandering door bijvoorbeeld sociale vaardigheidstrainingen.
- SWPBS follow-up: Continue monitoring en evaluatie van gedragsveranderingen en het aanpassen van interventies waar nodig op basis van verzamelde data.

3. *Stappenplan omgangsprotocol*

1. **Stelling nemen:** Aan het begin van het schooljaar neemt de docent duidelijk stelling: pesten wordt niet geaccepteerd.
2. **Signaleren en melden:** Leerkrachten en leerlingen signaleren pestgedrag en melden dit aan de mentor of vertrouwenspersoon.
3. **Onderzoek:** De mentor of vertrouwenspersoon voert een onderzoek uit om de aard en ernst van het pestgedrag vast te stellen.
4. **Gesprekken:** Gesprekken met de pester, het slachtoffer en hun ouders om het probleem aan te pakken en oplossingen te vinden. Een stapje te ver gaan of te weinig rekening houden met een ander, is iets dat bij het opgroeien hoort. Leerlingen experimenteren met hun relaties en zijn op zoek naar de grenzen. Soms gaan zij dan (onbewust) wel eens te ver. Kinderen moeten ook de kans krijgen hun fout te herstellen en het goed te maken. In een gesprek kan excuus worden aangeboden en het conflict worden uitgesproken.
5. **Actieplan:** Het opstellen en uitvoeren van een actieplan om het pestgedrag te stoppen en verdere escalatie te voorkomen.
6. **Nazorg:** Regelmatige follow-up gesprekken om ervoor te zorgen dat het pestgedrag stopt en om de situatie te monitoren. Gebruik van SWPBS data voor continue evaluatie en aanpassing van het actieplan.

Peermediation: Bij peermediation bemiddelen leerlingen in een conflict tussen medeleerlingen onderling. De leerlingen zijn hiervoor getraind en hebben het vertrouwen van hun medeleerlingen. Onze ambitie is om dit in het tweede of derde jaar mee te starten.

4. Veiligheidsmaatregelen en interventies

1. **Gedragsregels en protocol:** Duidelijke gedragsregels zijn opgesteld en communiceren we naar leerlingen en ouders. Het omgangsprotocol is geïntegreerd met de principes van SWPBS om positief gedrag te bevorderen en ongewenst gedrag te verminderen.
2. **Mentoraat en leerlingbegeleiding:** Mentoren spelen een centrale rol in de begeleiding en ondersteuning van leerlingen. Regelmatige gesprekken over persoonlijke ontwikkeling en sociale veiligheid. SWPBS-coördinatoren ondersteunen mentoren en docenten bij het implementeren van SWPBS-strategieën.
3. **Participatie en democratie:** Leerlingenraad en leerlingenparlement bieden platforms voor leerlingen om hun stem te laten horen en actief bij te dragen aan het schoolbeleid. Activiteiten zoals debatclubs en projectweken stimuleren kritisch denken en actieve deelname.
4. **Monitoring en evaluatie:** Vragenlijsten en observaties worden gebruikt om de sociale veiligheid en burgerschapsontwikkeling te monitoren. Data-analyse van gedragsincidenten en beloningen helpt bij het continue verbeteren van onze aanpak.
5. **Vertrouwenspersoon:** voor leerlingen en ouders is er een interne vertrouwenspersoon die een luisterend oor en ondersteuning biedt bij persoonlijke problemen, zorgen of klachten die te maken hebben met het schoolklimaat, zoals pesten, intimidatie, discriminatie, en andere vormen van grensoverschrijdend gedrag.

5. Informeren ouders

Het moment van informeren van ouders hangt af van de ernst van de zaak. We vinden dat kinderen ook een kans op herstel verdienen. Het kan echter zijn, dat we de ouders alleen informeren en op de hoogte brengen over bepaalde afspraken die op school zijn gemaakt. Dit gebeurt zowel voor de ouders van de pesters als gepesten. Pesten is niet acceptabel en kan alleen effectief worden aangepakt als er door alle betrokkenen medewerking wordt verleend.
In ernstige gevallen is het nodig om de hulp van de betrokken ouders in te schakelen om het pestgedrag te stoppen. In dit geval worden de pesters en de gepeste(n) en diens ouders voor een gesprek op school uitgenodigd.

6. Ondersteuningsteam inschakelen

Het ondersteuningsteam bestaat uit vertegenwoordigers van het samenwerkingsverband, centrum voor jeugd en gezin, de GGD en de school. In bijzondere/extreme gevallen kan het adviespunt calamiteiten van Stichting School en Veiligheid haar ervaring en deskundigheid inzetten om een mogelijke oplossing van het pestgedrag te bewerkstelligen.

7. Professionele hulp inschakelen

Als het pestgedrag blijft voortduren wordt extern hulp ingeschakeld voor sociale vaardigheidstraining, weerbaarheidstraining of andere relevante trainingen. Ouders dienen hiervoor, toestemming te geven.

8. Officiële waarschuwing / Schorsing / Verwijdering

Blijft de pester volharden in zijn gedrag, dan kan worden overgegaan tot een officiële waarschuwing of schorsing, eventueel gevolgd door verwijdering van school.

Bijlage: adviezen aan ouders

Adviezen aan ouders van pesters

- Neem het probleem serieus. Raak niet in paniek: elk kind loopt de kans een pester te worden;
- Praat met het kind om achter de mogelijke oorzaken te komen;
- Maak het kind gevoelig voor wat het anderen aandoet;
- Besteed aandacht aan het kind;
- Stimuleer het kind tot het beoefenen van een sport om eventuele agressie vreedzaam kwijt te kunnen;
- Indien nodig: Laat het kind deelnemen aan een sociale vaardigheidstraining. Overleg hierbij met de school;
- Indien nodig: Schakel eventueel deskundige hulp in. Overleg hierbij met de school
- Stimuleer het kind om adhkaar (het gedenken van Allaah) te verrichten.

Adviezen aan ouders van gepeste kinderen:

- Bespreek het probleem met de betrokken leraar;
- Steun het kind in de gedachte dat er een eind aan het pesten komt;
- Help het kind zijn/haar zelfrespect terug te krijgen;
- Stimuleer het kind tot het beoefenen van een sport;
- Blijf in gesprek met het kind;
- Laat het kind opschrijven wat het meemaakt;
- Laat het kind waar nodig en na overleg met school eventueel deelnemen aan een Sociale Vaardigheidstraining;
- Schakel eventueel deskundige hulp in.

Adviezen van de school aan alle ouders:

- Neem het probleem serieus: het kan ieder kind overkomen;
- Koppel informatie van het kind terug naar school: wie wordt er gepest, wie pest er, wat gebeurt er dan, waar en wanneer gebeurt het dan;
- Corrigeer uw kind als het voortdurend anderen buitensluit of pest;
- Geef als ouder het goede voorbeeld, wees niet neerbuigend of respectloos ten opzichte van anderen;
- Leer het kind op een prettige/positieve manier voor anderen op te komen.
- Praat met het kind over de wat goed gedrag is, kijk samen met uw kind een lezing over goed gedrag. Betrek identiteit bij het stimuleren van goed gedrag; als uw kind iets goed heeft gedaan heeft het in sha Allah hasanaat verdiend etc.
- Wees alert op wat u als ouder bespreekt waar uw kind bij is.